

Arbetsmarknads- insatser i Borås Stad

Stadsrevisionen. Borås

Rapportsammandrag

2018-02-19

2018

Arbetsmarknadsinsatser i Borås Stad

Krav på arbete och aktiveringsåtgärder med arbetsmarknadsinriktning är sedan länge en av hörnstenarna i den svenska ekonomiska och sociala modellen. Innebörden är mångtydig och handlar både om arbetsmoral och ansvar och om den enskildes rätt. Det finns stora variationer mellan kommuner i vilken grad sociala problem eller arbetslöshet anses som dominerande orsak till hjälpbehovet och vad man bör satsa resurser på.

Utbetalningen av försörjningsstöd/ekonomiskt bistånd har minskat kraftigt i Borås Stad de senaste åren samtidigt som antal deltagare i kommunala arbetsmarknadsanställningar ökat betydligt.

Utifrån ovanstående bakgrund har Stadsrevisionen granskat om Borås Stads arbete med arbetsmarknadsinsatser är ändamålsenligt med avseende på kostnader, följsamhet mot lagstiftning och effekter för kommunen och personer som är involverade.

Bedömningar

Arbetslivsnämnden är framgångsrik i arbetet med att minska försörjningsstödet och når i stort Kommunfullmäktiges målsättningar. Arbetslivsnämnden framhåller de fördelar som finns med att få personer med försörjningsstöd in i arbetsmarknadsåtgärder. Arbetslivsnämnden har en utpräglat hård biståndsbedömning och omfattande krav ställs på den enskilde för att beviljas försörjningsstöd. Antal hushåll med försörjningsstöd minskar från en redan låg nivå, och kostnaden per invånare för försörjningsstöd minskar. Samtidigt ökar Borås Stads kostnader för arbetsmarknadsåtgärder och kostnaderna är höga i jämförelse med urvalsgrupperna Större stad och övriga Sjuhärad. Arbetslivsnämnden gör inte någon riskanalys av eventuella negativa effekter som den hårda biståndsbedömningen avseende försörjningsstöd har för den enskilde.

Målsättningen är att praktiken på Återbruk ska vara under max sex månader, men i realiteten är deltagarna i verksamheten längre tid, siffran är osäker eftersom Återbruk inte följer upp på aggregerad nivå hur länge deltagarna är i verksamheten. Stadsrevisionen gör bedömningen att Arbetslivsnämnden löpande bör följa och utvärdera Återbruks verksamhet i syfte att säkerställa att verksamheten är relevant och utvecklande för den enskilde.

Borås Stad genom Arbetslivsnämnden har en omfattande verksamhet som ytterst syftar till att få arbetslösa individer i egenförsörjning, och därigenom minska andelen hushåll som är beroende av försörjningsstöd. Som egenförsörjning räknas bl.a. arbetsmarknadsanställningar. Arbetslivsnämnden är framgångsrika i arbetet och når Kommunfullmäktiges uppsatta

mål. Arbetslivsnämnden har dock inga målsättningar som styr mot den ordinarie arbetsmarknaden och följer inte heller systematiskt upp i vilken omfattning arbetsmarknadsanställningarna leder till anställningar på den ordinarie arbetsmarknaden. Arbetslivsnämnden vet inte i vilken omfattning individerna återgår till försörjningsstöd efter att deras arbetsmarknadsanställning, och eventuella A-kasseperiod tagit slut. Cirka 5,5 % av kommunens anställda har en arbetsmarknadsanställning, och ca 3 % av kommuninvånarna i arbetsför ålder har under 2017 haft en arbetsmarknadsinsats i någon form i kommunens regi. Trots att verksamheten de senaste åren har vuxit mycket kraftigt gör Stadsrevisionen bedömningen att ingen analys har gjorts avseende vilka eventuella inläsnings och undanträngningseffekter arbetsmarknadsåtgärderna får eller hur de påverkar kvaliteten i stadens verksamheter. Arbetslivsnämnden bör löpande följa utvecklingen och kvaliteten på arbetsmarknadsåtgärderna i syfte att minimera inläsnings- och undanträngningseffekter och säkerställa relevanta arbetsmarknadsåtgärder.

Stadsrevisionens sammantagna bedömning är att de kommunala arbetsmarknadsinsatserna är ändamålsenliga. Arbetslivsnämnden når Kommunfullmäktiges mål om egenförsörjning. Arbete och lön uppges stimulera deltagare att söka jobb på den ordinarie arbetsmarknaden. Det finns dock ingen tillförlitlig statistik över hur många som faktiskt inte återgår till försörjningsstöd eller får jobb på den ordinarie arbetsmarknaden efter arbetsmarknadsinsatserna. Risk finns för undanträngnings- och inläsningseffekter. Arbetslivsnämnden bör löpande följa vilka kortsiktiga och långsiktiga effekter som nämndens arbetsmarknadsinsatser leder till. Arbetslivsnämnden bör ytterligare öka ansträngningarna för att få in deltagarna i anställningar på den ordinarie arbetsmarknaden.

BORÅS
STAD

Stadsrevisionen

Besöksadress Sturegatan 42 **Postadress** 501 80 Borås
Telefon 033-35 71 54 **e-post** revisionskontoret@boras.se
Webbplats boras.se